

II. МАРИЦА

Малко по-късно, около масата в стаята седяха майстор Мърконя, жената на майстора, Хлапич и Гита.

След като се бяха подкрепили и си бяха починали – седяха всички със спокойни и блажени лица.

Само жената на майстора все още с тъжен и мил поглед наблюдаваше Гита.

„Токова голяма, колкото Гита, щеше да бъде сега нашата Марица.“

При това и майсторът, и жена му въздъхнаха, а майсторът каза на Хлапич:

„Обещах ти да ти разкажа какво нещастие ни сполетя веднъж на панаира. Слушай какво стана. Преди осем години живеехме в друг град. Имахме малка красива дъщеричка, която се казваше Марица. Беше на три години и беше цялата ни радост. Един ден в онзи град имаше панаир. Аз отидох със стоката си на панаира и заведох със себе си малката си Марица. Докато продавах стоката си, детето се изгуби сред хората на панаира. Търсехме я и търсехме – но детето беше изчезнало. Търсехме я през целия онзи ден, а след това осем дена, че един месец, че цяла година. Но изобщо не открихме нашата малка

Марица. Имаше всякакви хора на онзи панаир. Бог знае кои зли хора отведоха детето ни и бог знае колко е изтърпяла тя – а и ние!

Защото онова, което си мислят родителите, че детето им изтърпява, и самите те го чувстват. Най-накрая, напуснахме онзи град, за да не виждаме повече онова място, на което ни сполетя такова нещастие. И от онзи момент, малък мой Хлапич, закоравя сърцето ми и затова и ти много изтърпя. Но сега ще бъде по-добре, защото ако не беше добротата ти, Гърга никога нямаше да се поправи и да ми помогне да избягам.“

Когато майстор Мърконя започна да хвали Хлапич, за Хлапич това беше толкова необичайно, че не знаеше накъде да гледа. Започна от неудобство да се драпа зад ухото, а след това се наведе и започна да трие ботушките с червения си ръкав.

Най-накрая, Хлапич запитва, обзет от това неудобство:

„А сега, значи, не бихте могли вече нито да намерите, нито да познаете вашата малка Марица?“

„Никога няма да я намерим!“ - въздъхва жената на майстора и избърсва сълзата от лицето си. – „Но винаги бихме могли да я познаем!“

„Как бихте я познали, щом е била толкова малка тогава?“ - запитва сега Гита, самата която

насмалко не започна да плаче заради мъката на добрата жена на майстора.

„Бихме я познали“ - отговори жената на майстора, - „защото, когато беше съвсем малка, Марица хвана един нож и си поряза палеца. Оттогава имаше на палеца си белег, който изглеждаше като кръст.“

О, Боже, Боже! Виждал ли е някой как се прегръщат майка и дете, когато се намерят след много години?

Разбира се, че Гита беше онази малка Марица – и носеше белега на палеца си.

„О майко! Моя майко! Добра майко! Мила моя! Аз съм твоята Марица!“ - извиква Гита и се хвърля в прегръдките на жената на майстора.

„Марице моя! Сърце мое!“ - хлипа от щастие жената на майстора и притиска детето си.

Два пъти и три пъти и десет пъти се прегръщаха те. В стаята не се чуваше нищо друго, освен радостното хлипане.

Майстор Мърконя се приближи до Гита, сложи ръка на красивата ѝ главица и не можеше от щастие да каже нито дума. Сякаш цялата им стаичка беше осветена със златната светлина на самото щастие.

А на малкия добър Хлапич му се струваше, че сякаш е в църква. Той стоеше съвсем спокоен,

свел очи и сключил ръце, защото само това му идваше да направи.

След това дълго седяха, дълго разговаряха, а Гита от майчиния скут се премести на колената на баща си и все по-красива им се струваше Гита и все по-добри се струваха на Гита нейните родители.

Родителите сега, разбира се, я наричаха „Марица“. Но ние до края на тази книга ще я наричаме Гита, защото е трудно да се свикне с новото име.

И Хлапич каза:

„Ще продължа да те наричам Гита. Когато кажа 'Гита' ми се струва, че виждам пред себе си всички онези приключения, които преживяхме заедно. А когато кажа 'Марица' не ми се струва нищо. Сякаш нищо не съм казал!“

„Стига толкова приключения, малък мой Хлапич,“ - каза майсторът. - „Никога няма да разберем кой е отвел от оня панаир нашата малка Марица и кой я предал на стопанина на цирка. Но може да е бил онзи черен човек, който ме ограби и който, както разказваш, довел откраднатия вран кон в цирка. А ако не беше ти, мой Хлапич, Марица никога нямаше да се върне при нас.“

„Не ме хвалете“ - каза Хлапич. - „Ако вие не бяхте толкова строг към мен, никога нямаше да

избягам от вас, нито пък щях да намеря Гита. Това е може би ваша заслуга. Никога не се знае.“

Хлапич имаше право, когато говореше така. Когато човек хвали друг човек, никога не знае, дали е познал. Затова, най-умно е и двамата да благодарят на Бога.

Така и направиха.

На следващия ден сутринта майсторът и жена му най-напред купиха нови дрехи на Хлапич и Гита, а след това всички се премениха хубаво и отидоха на църква. Когато влязоха в църквата, от всички прозорци на църквата грейна весело слънце – и така те видяха, че сега са познали и че сега самият Бог се радва на щастието, което им е отредил.